

Föreläsning 8, del a

Integration av rationella funktioner (2.7)

- Frågan som vi ska besvara på denna och nästa föreläsning:

- Hur integrerar man en rationell funktion?
(ett bråk av två polynom)

Ex: $\int \frac{3x^4 + 4x - 1}{x^3 - 2x} dx = ?$

- Verktyg som vi behöver:

- polynomdivision
 - faktorisering av polynom
 - kvadratkomplettering
 - partialbråksuppdelning ← nytt!
- } repetition

Def) Kom ihåg: ett polynom av grad n i variabeln x är ett uttryck av formen

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_2 x^2 + a_1 x + a_0 = \sum_{k=0}^n a_k x^k$$

där koefficienterna a_1, a_2, \dots, a_n är konstanter och $a_n \neq 0$.

$$\text{grad } p(x) = n$$

Ex] Polynom: $-3, \pi, x^2, \sqrt{5}-x, x^7 + \frac{x}{2}, \dots$

Ej polynom: $e^x, \sin x, \sqrt{x}, \frac{1}{x}, x^{5/3}, \dots$

Vi ska alltså hitta alla primitiva funktioner till funktioner av formen $\frac{T(x)}{N(x)}$ där $T(x)$ och $N(x)$ är polynom, och $N(x) \neq 0$.

Om grad $T(x) \geq$ grad $N(x)$ så är första steget att utföra polynomdivision och skriva $\frac{T(x)}{N(x)}$ som

$$\frac{T(x)}{N(x)} = K(x) + \frac{R(x)}{N(x)} \quad \text{där}$$

$$\text{grad } K(x) = \text{grad } T(x) - \text{grad } N(x),$$

$$\text{grad } R(x) < \text{grad } N(x).$$

Ex] $\frac{3x^4 + 4x - 1}{x^3 - 2x} = 3x + \frac{6x^2 + 4x - 1}{x^3 - 2x}$

grad 4
grad 3

grad 1

grad 2
grad 3

$4 \geq 3$ $1 = 4 - 3$ $2 < 3$